
STYRESAK 96-2008 ORGANISERINGEN AV INTERNREVISJONEN I FORHOLD TIL STYRE, REVISJONSKOMITÉ OG ADMINISTRASJON – JF. STYRESAK 26-2008

Møtedato: 23. september 2008

Bakgrunn

Helse Nord RHF ble i foretaksmøte i januar 2005 pålagt å etablere intern revisjon og oppnevne revisjonskomité, den gang benevnt kontrollkomité. Departementet har i liten grad stilt krav til hvordan ordningen skulle organiseres eller gitt føringer for dette. Dermed er det i hovedsak opp til RHF-et selv å utvikle funksjonene.

Styret i Helse Nord RHF har vedtatt egne instruksjoner for hhv. internrevisjonen og revisjonskomiteen, hvor grunnleggende prinsipper og krav er beskrevet. Innenfor disse rammene er det tatt stilling til spørsmål/problemstillinger etter hvert som de har kommet opp. Beslutningene er ikke nødvendigvis sett i et helhetsperspektiv, og det kan følgelig være forhold rundt organiseringen av internrevisjonen og revisjonskomiteen som ikke praktiseres på en optimal måte per i dag.

Styret i Helse Nord RHF fattet i *styresak 26-2008 Kontrollkomiteens årsrapport for 2007* vedtak i tre punkter. Pkt. 3 lyder slik:

”Styret ber administrerende direktør, i samråd med revisjonskomiteen, utrede organiseringen av internrevisjonen i forhold til styre, revisjonskomité og administrasjon, og fremme sak til behandling i løpet av høsten 2008.”

Tema til vurdering

Revisjonskomiteen og adm. direktør har i vurderingen av dagens organisering av internrevisjonen primært fokusert på følgende tema:

- Internrevisjonens uavhengighet i forhold til adm. direktør og administrasjonen
- Internrevisjonens ressurser
- Internrevisjonens og revisjonskomiteens rapportering

Vurderinger i samråd med revisjonskomiteen

Revisjonskomiteen drøftet i møte, den 26. august 2008 (komiteens sak 22/08) spørsmålene rundt organisering av internrevisjonen, med utgangspunkt i notat fra leder av internrevisjonen. Komiteen understreket i sitt vedtak betydningen av internrevisjonens uavhengighet i forhold til administrasjonen og pekte samtidig på at en velfungerende internrevisjon forutsetter et godt samarbeid mellom revisjonskomiteen/internrevisjonen og adm. direktør.

Komiteen konstaterte at mange sider ved dagens organisering er tilfredsstillende og legger godt til rette for at internrevisjonen og revisjonskomiteen skal kunne ivareta sine oppgaver i samsvar med instruksjoner og faglige standarder, men at det også er forhold som bør endres. Dette gjelder særlig prosesser rundt internrevisjonens budsjett og ressursbruk.

Revisjonskomiteen formulerte konkrete forslag til endringer i dagens organisering, som grunnlag for drøftelse med adm. direktør. På vegne av revisjonskomiteen drøftet leder av internrevisjonen disse forslagene med adm. direktør i møte, den 1. september 2008.

Adm. direktør støttet innspillene, men påpekte behov for justering av ordlyden i noen av dem. Revisjonskomiteen har sluttet seg til disse justeringene, slik at det er full enighet mellom adm. direktør og revisjonskomiteen om forslaget til vedtak som fremmes i denne saken.

Internrevisjonens uavhengighet i forhold til adm. direktør og administrasjonen

Kravet om slik uavhengighet står sentralt i internrevisjonens styrevedtatte instruks, jf pkt 2.1: *Internrevisjonen er underlagt styret, men er administrativt underlagt administrerende direktør i Helse Nord RHF. Internrevisjonen er i sitt arbeid faglig uavhengig av administrerende direktør og av alle som kan revideres av internrevisjonen. Anerkjente internasjonale og nasjonale standarder, som internrevisjonen i Helse Nord RHF skal følge iht. instruksens pkt 3.2, stiller tilsvarende krav til internrevisjonens uavhengighet.*

Et viktig spørsmål ved vurderingen av internrevisjonens faglige uavhengighet, er hvordan instruksens formulering om at internrevisjonen er *administrativt underlagt* adm. direktør bør oppfattes og fortolkes. Grensen mellom det administrative og det faglige kan være flytende, så hva som er administrative forhold/beslutninger er ikke alltid opplagt. Eksempler på forhold som ligger i dette grenselandet, er håndteringen av internrevisjonens budsjett, spørsmål om anvisningsmyndighet og budsjettansvar, tilsetting av medarbeidere og lønnsfastsettelse i internrevisjonen.

Adm. direktør og revisjonskomiteen foreslår å styrke internrevisjonens uavhengighet i forhold til adm. direktør ved å sikre revisjonskomiteen og styret i Helse Nord RHF en sterkere innflytelse på internrevisjonens budsjett og bemanning. Uavhengigheten bør styrkes ytterligere gjennom å tildele leder av internrevisjonen budsjettansvar for internrevisjonens budsjett og anvisningsmyndighet for internrevisjonens kostnader.

Internrevisjonens ressurser

Internrevisjonens instruks, pkt 4.2, pålegger leder av internrevisjonen å sørge for at internrevisjonen til enhver tid er hensiktsmessig organisert *og har tilgang til de ressurser som er nødvendig* for å gjennomføre revisjonsarbeidet på tilfredsstillende vis.

Selv om tilgang til nødvendige ressurser er en forutsetning for at internrevisjonen skal kunne ivareta sine oppgaver som forutsatt av styret, kan behovet åpenbart ikke ses isolert. Det må veies opp mot andre hensyn/målsettinger, bl.a. Helse Nord RHF's økonomi.

Internrevisjonens årsplan/revisjonsplan vedtas av styret, etter forslag fra revisjonskomiteen. Revisjonsplanen og de ressurser som er tilgjengelige for internrevisjonen må ses i sammenheng. Den beste måten å sikre dette på er etter adm. direktørs og revisjonskomiteens mening gjennom samme tiltak som foreslått i avsnittet om internrevisjonens uavhengighet ovenfor, dvs. å gi revisjonskomiteen og RHF-styret en sterkere innflytelse på internrevisjonens budsjett og bemanning. Videre bør ansvar for ansettelse av medarbeidere i internrevisjonen og fastsettelse av deres lønn delegeres til leder av internrevisjonen.

Internrevisjonens og revisjonskomiteens rapportering

Internrevisjonen kan ifølge instruksens pkt 5.5, annen setning, rapportere direkte til styret i Helse Nord RHF. Anerkjente revisjonsstandarder sier også at internrevisjonens rapportering til styret (ev. via revisjonskomiteen), skal skje *uten innblanding*. Revisjonskomiteen skal ifølge sin instruks forberede saker for styret og rapportere til styret.

I Helse Nord RHF blir alle styresaker fremmet av adm. direktør, det gjelder også saker som kommer fra internrevisjonen og revisjonskomiteen. Denne ordningen er i samsvar med pkt 3 i Instruks for styret i Helse Nord RHF – ”I samråd med styrets leder skal daglig leder saksforberede og fastsette saksliste til styremøtene.” (Tilsvarende formulering er tatt inn i Instruks for adm. direktør i Helse Nord RHF, pkt 4.3.)

Revisjonskomiteen kan ved behov ta opp saker direkte i styremøtene. Det er dessuten etablert praktiske ordninger (bl.a. at leder av internrevisjonen er saksbehandler for saker fra revisjonskomiteen/internrevisjonen) som innebærer at krav i instruks og standarder er ivarettatt på forsvarlig vis. Adm. direktør og revisjonskomiteen mener derfor at dagens ordning, som er i overensstemmelse med styreinstruks og instruks for adm. direktør, bør videreføres.

Adm. direktør, i samråd med revisjonskomiteen, inviterer styret for Helse Nord RHF til å fatte følgende vedtak:

For å sikre internrevisjonens uavhengighet og en riktig balanse mellom faglig og administrativt ansvar for internrevisjonens arbeid, legges følgende til grunn:

- Internrevisjonens budsjett: Revisjonskomiteen vedtar forslag til budsjett for internrevisjonen. Adm. direktør innarbeider dette, eventuelt med endringer som besluttes i samråd med komiteen, i forslaget til RHF-budsjett som legges frem for styret. Internrevisjonens budsjett bør vedtas særskilt av styret.

Om mulig skal vedtatt revisjonsplan (årsplan) legges til grunn for komiteens budsjettforslag.

- Budsjettansvar og anvisningsmyndighet: Leder av internrevisjonen skal ha budsjettansvar for internrevisjonens budsjett og anvisningsmyndighet for internrevisjonens kostnader. Leders ”personlige” kostnader anvises av adm. direktør eller den han oppnevner.
- Opprettelse av stillinger og tilsetting av medarbeidere i internrevisjonen: Revisjonskomiteen inntar/innarbeider eventuelt forslag om ny stilling i internrevisjonens budsjett.

Proessen rundt ansettelse av medarbeider håndteres av internrevisjonens leder, i samarbeid med administrasjonen. Beslutning om ansettelse er delegert til internrevisjonens leder.

- Lønnsfastsettelse/lønnsoppgjør: Leder av internrevisjonen har personalansvaret for medarbeider(e) i internrevisjonen, som bl.a. innebærer fastsettelse av lønn.

Lønn for leder av internrevisjonen fastsettes av adm. direktør, i samråd med revisjonskomiteens leder.

Bodø, den 12. september 2008

Lars Vorland
Adm. direktør